Elektroninio dokumento nuorašas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2015 M. SAUSIO 9 D. ĮSAKYMO NR. D1-12 „DĖL KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IŠSAUGOJIMO 2015-2020 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. gruodžio 8 d. Nr. D1-986
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms, Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui, Augalų nacionalinių genetinių išteklių koordinaciniams centrams: Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centrui, Aleksandro Stulginskio universitetui, Vilniaus universitetui, Vytauto Didžiojo universitetui, Gamtos tyrimų centrui, Lietuvos edukologijos universitetui, nevalstybinėms organizacijoms pagal kompetenciją dalyvauti įgyvendinant Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 m. veiksmų plano 2 priede nurodytas priemones ir numatyti lėšas jų įgyvendinimui.

2. Pakeičiu nurodytuoju įsakymu patvirtintą Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų planą:

2.1. pakeičiu 11.3. papunktį ir jį išdėstau taip:

„11.3. Antrasis biologinės įvairovės išsaugojimo tikslas – plėtoti biologinės įvairovės, ekosistemų mokslinius tyrimus, šiais tyrimais gautus duomenis panaudojant ekosistemų ir biologinės įvairovės aspektų integravimui į viešosios politikos sektorius.

Formuojant biologinės įvairovės išsaugojimo politiką ir priimant nacionalinius teisės aktus trūksta susistemintų biologinės įvairovės ir ekosistemų mokslinių tyrimų (ypač ilgalaikių) ir duomenų. Dažnai praktikoje taikomas nepakankamai veiksmingas tradicinis biologinės įvairovės apsaugos būdas – saugoti pavienes rūšis arba individualias vertingas biologine įvairove teritorijas. Europoje ir pasaulyje siekiama saugoti šalies mastu vertingus kraštovaizdžius, buveines ir svarbius kitus biologinės įvairovės elementus, apskaityti, saugoti ir atkurti sunaikintas ar susilpnintas ekosistemų funkcijas. Lietuvoje teisiškai ir erdviškai įteisinta gamtinio karkaso sistema, tačiau jo vystymas ir ekologinių jo funkcijų stiprinimas ir atstatymas gali būti ribotas dėl nepakankamų mokslinių žinių apie biologinę įvairovę, nykimo priežastis, apsaugos būdus, jų efektyvumą, ekosistemų teikiamas paslaugas. Šiuo požiūriu svarbu įvertinti ekosistemų būklę, jų gebėjimą teikti paslaugas ir teikiamų ekosistemų paslaugų kokybę, sukurti ir palaikyti mokslinės informacijos apie svarbius biologinės įvairovės objektus ir ekosistemų būklę kaupimo ir atnaujinimo sistemą.

Dėl klimato kaitos kyla grėsmė ekosistemų teikiamoms paslaugoms ir biologinei įvairovei. Klimato kaitos poveikio nustatymą apsunkina tai, kad poveikio kraštovaizdžiui, ekosistemoms ir biologinei įvairovei tyrimų Lietuvoje atliekama nepakankamai. Viena iš priežasčių – tyrimai turi būti ilgalaikiai, trunkantys ne kelerius metus, bet ilgiau, kad, remiantis daugiamečiais duomenimis ir stebėjimais, būtų galima nustatyti klimato kaitos poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms. Per pastaruosius kelis dešimtmečius stebimi sezoniniai atskirų gyvūnų rūšių populiacijų gausos ir migracijos laiko, krypčių pokyčiai gali būti siejami su klimato kaita. Dėl šios priežasties biologinės įvairovės, augalijos ir gyvūnijos tyrimai ir apsauga, saugomų teritorijų išskyrimas ir ypač jų tvarkymas Lietuvoje atliekamas iš dalies įvertinant gamtinius procesus ir

klimato kaitos sąsajas. Atsižvelgiant į tai, prioritetas turi būti teikiamas veikloms ir projektams, kuriais diegiamos arba išbandomos naujausios mokslo žinios apie ekosistemų ir jų paslaugų atkūrimą ir kuriuos įgyvendinant siekiama daugiau nei vieno strateginio aplinkosaugos tikslo (pvz., klimato kaitos švelninimo ir biologinės įvairovės nykimo sustabdymo tikslo) ir daugiau nei vieno biologinės įvairovės išsaugojimo tikslo, nustatyto šioje programoje (pvz., kai atkuriant saugomų rūšių buveines demonstruojamas ir ekosistemų paslaugų atkūrimas, prisidedama prie geriausios pažeistų ekosistemų atkūrimo praktikos sklaidos). Kadangi praeityje didžiausi ekosistemų pažeidimai yra įvykę ir biologinės įvairovės sunykimo padariniai yra stebimi vandenų ir šlapynių hidrologinio režimo pertvarkymo srityje, todėl didžiausias efektas ir greičiausiai juntama ekosistemų paslaugų atkūrimo nauda tikėtina vandens telkinių ir šlapynių ekosistemų atkūrimo srityje.

Esama gyvosios gamtos monitoringo sistema veikia pagal patvirtintas programas ir metodikas, tačiau nestabili ilgalaikiu požiūriu ir labai priklauso nuo finansavimo. Didžiąją Valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 m. programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos patvirtinimo“, priemonių, skirtų gyvosios gamtos būklės vertinimui, dalį sudarė stebėjimai, skirti tik Europos Bendrijai svarbių rūšių, buveinių ir paukščių migracijos susitelkimo vietų būklei vertinti. Siekiant įgyvendinti ES reikalavimus, tarptautinius įsipareigojimus ir patenkinti visuomenės poreikius ir lūkesčius, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas saugomų rūšių, įskaitant saugomas nacionaliniu lygiu, ir jų buveinių, natūralių buveinių, invazinių rūšių tyrimams, taip pat tyrimams, susijusiems su rūšių, buveinių ir ekosistemų prisitaikymu prie klimato kaitos.

Sukurta saugomų rūšių informacinė sistema turėtų būti patobulinta naujomis technologinėmis funkcijomis. Valstybinio aplinkos monitoringo duomenų surinkimo įrankiu BIOMON surinkti duomenys apie saugomų rūšių radavietes ir augavietes taip pat turėtų būti automatizuotu būdu pateikiami, saugomi ir viešinami saugomų rūšių informacinėje sistemoje.“;

2.2. pakeičiu 18 punktą ir jį išdėstau taip:

„18. Įgyvendinant Planą partnerystės pagrindais gali dalyvauti valstybės įmonės miškų urėdijos, partnerystės ir kitais pagrindais gali dalyvauti savivaldybės ir kitos kraštovaizdžio bei biologinės įvairovės išsaugojimu suinteresuotos valstybinės institucijos, nevyriausybinės organizacijos, mokslo ir švietimo įstaigos, jeigu jos prisideda prie Plane numatytų priemonių įgyvendinimo materialiais, žmogiškaisiais ir intelektualiais ištekliais, perima priemonių įgyvendinimo metu sukurtą turtą, jį prižiūri, užtikrina Plane numatytų veiklų tęstinumą arba kitokiu būdu prisideda prie Plane nurodytų priemonių įgyvendinimo.“;

2.3. pakeičiu 1 priedo 56 punktą ir jį išdėstau taip:

„

56.		Įrengtų gamtos mokyklų skaičius, vnt.	6 (2015 metų duomenys)	Ne daugiau 4*****	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba

“

2.4. pakeičiu 2 priedo 54 punktą ir jį išdėstau taip:

„

54.	Įgyvendinti stumbrų apsaugos priemones – vykdyti populiacijos stebėseną, valdymą ir su tuo susijusių klausimų viešinimą	2020	7000/2027340	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba Dzūkijos nacionalinio parko direkcija VĮ Kėdainių miškų urėdija VĮ Panevėžio miškų urėdija

				VĮ Varėnos miškų urėdija

“

2.5. papildau 2 priedą 55^1 punktu:

„

55^1.	Parengti ir įgyvendinti praeityje pažeistų ekosistemų ir biologinės įvairovės atkūrimo projektus, pirmenybę teikiant veikloms, kuriomis siekiama prisidėti prie daugiau nei vieno strateginio aplinkosaugos tikslo (bioįvairovės nykimo sustabdymas, klimato kaitos švelninimas, geros vandenų telkinių būklės atkūrimas ir kitų) įgyvendinimo	2023		Saugomų teritorijų direkcijos, nevalstybinės organizacijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, savivaldybės

“

2.6. papildau 2 priedą 55^2 punktu:

„

55^2.	Organizuoti veiksmų plano, parengto projekto „Biologinės įvairovės ir kitų ekosistemų funkcijų atkūrimo Biržulio, Stervo ir Debesnų šlapynėse planavimas ir praktinių atkūrimo priemonių taikymas“, įgyvendinimą	2023		Varnių regioninio parko direkcija, nevalstybinės organizacijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Aplinkos ministerija, Telšių ir Šilalės savivaldybės

“

2.7. pakeičiu 2 priedo 58 punktą ir jį išdėstau taip:

„

58.	Įvertinti ekosistemų ir jų paslaugų būklę, atlikti svarbiausių ekosistemų paslaugų socioekonominį vertinimą ir nustatyti ekosistemų atkūrimo prioritetus	2018–2021	6210/1800000	Aplinkos ministerija Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba Aplinkos apsaugos agentūra

“

2.8. pripažįstu netekusiu galios 2 priedo 59 punktą;

2.9. pakeičiu 2 priedo 65 punktą ir jį išdėstau taip:

„

65.	Sukurti Biologinės įvairovės informacinę platformą	2018-2022	3450/1000000	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba Aplinkos ministerija

“

2.10. pakeičiu 2 priedo 70 punktą ir jį išdėstau taip:

„

70.	Atlikti invazinių ir svetimžemių rūšių būklės tyrimus Lietuvoje	2018-2022	5250/1500000	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba Aplinkos ministerija

“

2.11. pripažįstu netekusiu galios 2 priedo 75 punktą;

2.12. pakeičiu 2 priedo 101 punktą ir jį išdėstau taip:

„

101.	Sukurti GMO svetainę	2018–2020	150/43443	Aplinkos ministerija

“

2.13. pakeičiu 2 priedo 112 punktą ir jį išdėstau taip:

„

112.	Sutvarkyti gamtos ir kultūros vertybes (gamtos ir kultūros objektus, kraštovaizdžio kompleksus, draustinius) ir pritaikyti saugomas teritorijas lankymui. Numatomi sutvarkyti kraštovaizdžio kompleksai (pirminis sąrašas): 1. Šiliniškių ir Baluošo kraštovaizdžio draustinių vertybės Aukštaitijos nacionaliniame parke. 2. Juodkrantės sengirės istorinis miško parkas Kuršių nerijos nacionaliniame parke. 3. Mergiškių kraštovaizdžio draustinio vertybės Aukštadvario regioniniame parke. 4. Punios šilo vertybės Nemuno kilpų regioniniame parke. 5. Kylininkų kraštovaizdžio draustinio vertybės Vištyčio regioniniame parke. 6. Salanto hidrografinio draustinio vertybės Salantų regioniniame parke. 7. Šventos dvaro tvenkinys Sirvėtos regioniniame parke. 8. Dubysos upės slėnio vertybės Dubysos regioniniame parke. 9. Kauno marių pakrantės vertybės Kauno marių regioniniame parke. 10. Asvejos ežero pakrantės vertybės Asvejos regioniniame parke. 11. Šventosios aukštupio vertybės Gražutės regioniniame parke. 12. Akmenos ir Jūros upių santakos pritaikymas lankymui Pagramančio regioniniame parke. 13. Rambyno – Bitėnų draustinių vertybės Rambyno regioniniame parke. 14. Kirkilų kraštovaizdžio draustinio vertybės Biržų regioniniame parke. 15. Betygalos kraštovaizdžio draustinio vertybės Dubysos regioniniame parke. 16. Vilniaus pilių valstybinio	2023	80000/23169601	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir / arba saugomų teritorijų direkcijos

	kultūrinio rezervato (Kalnų parko) dalies gamtos vertybių tvarkymas ir pritaikymas lankymui Vilniaus pilių rezervate. 17. Apuolės valstybinio kraštovaizdžio draustinio vertybės. 18. Parnidžio kopos sutvarkymas ir pritaikymas lankymui Kuršių nerijos nacionaliniame parke. Numatomi sutvarkyti gamtos paveldo objektai (pirminis sąrašas): 1. Stakų konglomeratų luistai ir Stakų ąžuolas Dieveniškių istoriniame regioniniame parke. 2. Papilės atodanga ir jos aplinka Ventos regioniniame parke. 3. Botaninių gamtos paveldo objektų tvarkymas, pritaikymas lankymui. 4. Geologinių ir hidrogeologinių gamtos paveldo objektų tvarkymas, pritaikymas lankymui. Planuojama atlikti valstybės saugomų gamtos paveldo objektų ženklinimą. Numatomi sutvarkyti kultūros paveldo objektai (pirminis sąrašas): 1. Žagarės dvaro parkas Žagarės regioniniame parke. 2. Veisiejų dvaro parkas Veisiejų regioniniame parke. 3. Merkinės piliakalnis Dzūkijos nacionaliniame parke. 4. Liškiavos piliakalnis Dzūkijos nacionaliniame parke. 5. Gegrėnų archeologinis kompleksas Žemaitijos nacionaliniame parke. 6. Girnikų kalnas Kurtuvėnų regioniniame parke. 7. Vytauto kalnas Nemuno kilpų regioniniame parke. 8. Punios piliakalnis Nemuno kilpų regioniniame parke. 9. Pavandenės alkakalnis (Sklepkalnis) Varnių regioniniame parke. 10. Kartupėnų piliakalnis Panemunių regioniniame parke. 11. Pakalniškių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenviete Kauno marių regioniniame parke. 12. Samylų piliakalnis su gyvenviete Kauno marių regioniniame parke. 13. Vištyčio vėjo malūnas Vištyčio			

	regioniniame parke. Numatomi sutvarkyti valstybiniai draustiniai (pirminis sąrašas): 1. Germanto kraštovaizdžio draustinis. 2. Siesarties kraštovaizdžio draustinis. 3. Minijos senslėnio kraštovaizdžio draustinis (sutvarkymo ir pritaikymo lankymui projekto II dalis).			

“

2.14. pakeičiu 2 priedo 113 punktą ir jį išdėstau taip:

”

113.	Įrengti infrastruktūrą lankytojams (pažintinius / mokomuosius takus, trasas, jungtis tarp turizmo trasų, apžvalgos bokštus, ekologinius kempingus, išplėtoti lauko informacines sistemas). Numatomas lauko informacinių sistemų išplėtojimas (pirminis sąrašas): 1. Aukštaitijos nacionaliniame parke. 2. Dzūkijos nacionaliniame parke. 3. Kuršių nerijos nacionaliniame parke. 4. Aukštadvario regioniniame parke. 5. Anykščių regioniniame parke. 6. Biržų regioniniame parke. 7. Labanoro regioniniame parke. 8. Kauno marių regioniniame parke. 9. Kurtuvėnų regioniniame parke. 10. Neries regioniniame parke. 11. Nemuno deltos regioniniame parke. 12. Tytuvėnų regioniniame parke. 13. Kelio ženklų projektavimas ir įrengimas valstybiniuose parkuose, draustiniuose, rezervatų ženklinimas. Numatomas pažintinių, mokomųjų pėsčiųjų takų įrengimas (pirminis sąrašas): 1. Pėsčiųjų takas iki Kačėniškės piliakalnio Sirvėtos regioniniame parke. 2. Žuvinto ežero mokomasis takas Žuvinto biosferos rezervate. 3. Čepkelių pelkės mokomasis takas Čepkelių valstybiniame gamtiniame rezervate. 4. Artosios pelkės mokomasis takas Viešvilės valstybiniame gamtiniame rezervate.	2023	75000/21721501	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir / arba saugomų teritorijų direkcijos

	5. Pėsčiųjų takas tarp Vainežerio dvaro ir Vainežerio gynybinių įtvirtinimų Veisiejų regioniniame parke. 6. Škėvonių gūbrio pažintinis takas Nemuno kilpų regioniniame parke. 7. Kalupio upelio pažintinis takas Ventos regioniniame parke. 8. Šilėnų–Naujosios rėvos pažintinis takas Neries regioniniame parke. 9. Meironių pažintinis takas Aukštaitijos nacionaliniame parke. 10. Ščiūro rago pažintinis takas Labanoro regioniniame parke. Numatomi įrengti apžvalgos bokštai, regyklos (pirminis sąrašas): 1. Apžvalgos bokštas Nemuno kilpų regioniniame parke. 2. Apžvalgos bokštas Dubysos regioniniame parke. 3. Apžvalgos bokštas Nemuno deltos regioniniame parke. Numatoma jungtis pažintiniuose maršrutuose, trasose: tiltas per Šventąją šalia Medžių lajų tako Anykščių regioniniame parke. Numatomas pažintinių dviračių takų įrengimas: pažintinis dviračių takas nuo Medžių lajų tako iki Anykščių Anykščių regioniniame parke (Mažojo dviračių žiedo I etapas).			

“

2.15. pakeičiu 2 priedo 114 punktą ir jį išdėstau taip:

”

114.	Įrengti lankytojų centrus su vidaus ir lauko ekspozicijomis, temines ekspozicijas. Numatomi įrengti lankytojų centrai (pirminis sąrašas): 1. Kuršių nerijos nacionalinio parko lankytojų centras. 2. Dubysos regioninio parko lankytojų centras. 3. Neries regioninio parko lankytojų centro išplėtojimas. Numatomos įrengti vidaus ir lauko ekspozicijos (pirminis sąrašas): 1. Bitininkystės muziejaus ekspozicijų kompleksas Aukštaitijos nacionaliniame parke. 2. Vidaus ekspozicija informaciniame centre prie Medžių	2023	25000/7240500	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir / arba saugomų teritorijų direkcijos

	lajų tako. 3. Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato lankytojų centro vidaus ekspozicija. 4. Pagramančio regioninio parko lankytojų centro vidaus ekspozicija. 5. Nemuno deltos regioninio parko lankytojų centro vidaus ekspozicija. 6. Kurtuvėnų regioninio parko lankytojų centro vidaus ekspozicija. 7. Žuvinto biosferos rezervato lankytojų centro vidaus ekspozicija. 8. Kuršių nerijos nacionalinio parko lankytojų centro vidaus ekspozicija. 9. Dubysos regioninio parko lankytojų centro vidaus ekspozicija. 10. Nemuno kilpų regioninio parko Birštono lankytojų centro vidaus ekspozicija.			

“

2.16. pakeičiu 2 priedo 115 punktą ir jį išdėstau taip:

”

115.	Įrengti gamtos mokyklas saugomose teritorijose. Numatomos įrengti gamtos mokyklos (pirminis sąrašas): 1. Kuršių nerijos nacionaliniame parke. 2. Žuvinto biosferos rezervate. 3. Pavilnių regioniniame parke Nacionalinė gamtos mokykla (Vilnius, Džiaugsmo g.). 4. Kurtuvėnų regioniniame parke (Jautmalkės gamtos mokyklos išplėtimas).	2023	20000/5792400	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir / arba saugomų teritorijų direkcijos

“

Aplinkos ministras Kęstutis Navickas

Parengė
Sigutė Ališauskienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, Teisės aktų informacinė sistema
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymo Nr. d1-12 „Dėl Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015-2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2017-12-08 Nr. D1-986
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Navickas, Ministras
Sertifikatas išduotas	KĘSTUTIS NAVICKAS, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2017-12-08 10:35:50
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2017-12-08 10:37:33
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-15 - 2019-12-15
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.42
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2017-12-10)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=5a92f070dbf111e782d4fd2c44cc67af
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2017-12-10 01:27:00 TAIS